

СПРАВКА ЗА ПРИНОСИТЕ

на

Доц. д-р Желка Колева Табакова
след заемане на академичната длъжност
„доцент“ по танцово изкуство
през **2010 г.**

(във връзка с участието

в конкурса за професор по „Балетна режисура“ обявен от НМА „проф. П. Владигеров“,
София

по чл.3, ал.1 от ЗРАСРБ за заемане на академични длъжности
в професионално направление 8.3 Музикално и танцово изкуство
за „професор по Балетна режисура“

към катедра „Музикално-сценични изкуства“;

/по смисъла на чл.67, ал. 1, от Правилника за прилагане на ЗРАСРБ/)

4. Справка със съответните доказателства за приносите на предложената като хабилизационен труд художественотворческа дейност.

ГРУПА „В“

I. ХУДОЖЕСТВЕНОТВОРЧЕСКА ДЕЙНОСТ

По точка

4. /Реализиран авторски продукт /50/

Предложената като хабилизационен труд художествено-творческа дейност включва **4 постановки:**

1) Хореография и режисура на балета „Лешникотрошачката“ муз. П. И. Чайковски
22.12.2011 - Опера Варна (МДПЦ). Играе се до 2014 включително.
- програма, афиш, видео запис

2) Режисура и хореография на балет „Конче Вихрогонче“ муз. Цезар Пуни, Балетна формация „Търговище“ на сцената на Драматичен театър Търговище - за първи път в България. (адаптация и режисура; хореография (2/3). (**18.10.2021**)
- програма, афиш, видео запис

3) Хореография на спектакъла „Целуни ме Кейт“. Опера Бургас. (**4.09.2019**) (авторска хореография на балета и солистите). /Играл се е в: Народния театър „Ив. Вазов“, София; Опера Пловдив; **2019**
- програма, афиш, видео запис

4) Хореография на спектакъла „Кармина Бурана“, Карл Орф. Опера Бургас. (**04.08.2015**). Още се играе, фиш от 30.10.2020 <https://www.burgas.bg/bg/events/view/627>
- програма, афиш, видео запис

Посочени са спектакли от различни жанрове. За всяка една от постановките са изведени оригиналните приносни моменти, приложен е и доказателствен материал.

Група „Г“

По точка - 9

Представям книга - Табакова, Ж. **Съвременни силуети на танца и хореографията. (Сборник публикации).** София, **2021**, 208 стр. /ISBN 978-619-7672-19-0
Съдържа материали написани в периода 2010-2021.

Няколко думи за авторството в хореографското изкуство

Езикът на танца се формира от стъпките, жестовете и мимиката в хореографията. Хореографът съчинява и композира всяко движение от които се ражда хореографското произведение подобно на драматурга който използва словото при написване на пиеса. Хореографът не прави интерпретация на пиеса, а сам написва тази пиеса посредством танца. Тук съществена роля имат идеята – темата на спектакъла, приложението подход при постановката – време и място на действие и хореографският стил отговарящ на жанра на произведението: балет - класически или модерен, танцов театър, опера, оперета или мюзикъл. Във всички тези жанрове хореографията е оригинална и авторска.

Когато се поставя вече направено хореографско произведение от друг хореограф то се обявява като възстановка на хореографията.

1. Режисура на балета „Лешникотрошачката“ – 22.12.2011 Опера Варна

Предистория

Отправна точка за реализация на постановката дойде с поканата на директора на Варненската опера (МТПЦ Варана) Даниела Иванова. Познавайки моята работа като хореограф и съвместните ни проекти в опера Пловдив и опера Варна тя ми предложи да поставя заглавие за балетната трупа на операта. Това беше началото на сезона 2011-2012 и означаваше, че премиерата трябваше да излезе през месец декември. Естествено моето предложение беше за „Лешникотрошачката“ – заглавие свързано в цял свят с Коледните празници. От този факт произлязоха последвалите решения за комплектоване на постановъчния екип и конкретно избора на художник по костюмите и сценографията, което беше единствено мое решение. Това, както се очаква, събра всичките позитиви и негативи на постановката.

В хореографско отношение бях уверена в това какво искам и как да го постигна, защото имах вече натрупан голям хореографски опит. Това беше 33-я балет който щях да поставя, а музикалната и танцово-лексикална структура не представляваше новост за мен защото вече бях поставяла балета „Лешникотрошачката“ за Турне в Италия с придържане към оригиналното либрето и стил на епохата, но изцяло само с моя авторска хореография. Бях поставяла и сюитата на „Лешникотрошачката“ в Пловдивската опера за детски образователен спектакъл. За Варненската опера исках да направя своя цялостно оригинална концепция на балета на П. И. Чайковски, а не само авторска хореография, но и да съхраня духа на коледния празник - домашния уют, красотата и хармонията на класическото изкуство.

Кратка история на балета

„Лешникотрошачката“ – балет феерия в две действия, три картини

Музика – Пьотър Илич Чайковски, либретото Мариус Петипа по мотиви на едноименната приказка на Е. Т. А. Хофман „Casse-Noisette“. Постановката е осъществена от Лев Иванов – втори балетмайстор на Мариински театър. Първото представление се е състояло в Петербург на 6 декември 1892 година.

Място и време на действие на балета.

В ремарките на клавира е посочено, че действието се развива в Германия във фантастична епоха. Лев Иванов пренася сценографията и костюмите в епохата на XIX век в малък немски град в дома на общински съветник Зилбергаус.

Хореографията е осъществена изцяло в традицията на класическия танц доминиращ в епохата на късния Романтизъм в балетното изкуство.

Идеята е да бъдат пресъздадени детските мисли, игри и детската любов.

- Желанието на Клара да се бори за победа на справедливостта над злото.

- Отношението на Клара (Маша) към Лешникотрошача разкрива развитието на любовта. Бедността и уродливостта никога няма да станат препятствие за любовта.

Отхвърляйки редица съображения от приказката, Чайковски е извел като основен мотив, че силата на любовта способна да унищожи злото.

Нова режисьорска концепция

Новото в режисьорската концепция на спектакъла от 2011 е съвременен прочит на класическото заглавие осъществено чрез: нова версия на основната тема която е *мечтата* на детето и нейното сбъждане макар и в съня; нова сюжетна линия която се развива между майката и Клара които са и водещите персонажи; нова историческа епоха - място и време на действие в епохата на „арт деко“. Тази концепция даде и нова насока на танцовата лексика и стила на хореографията. Хореографията на танците и ансамблите се позиционират в епохата от началото на ХХ век – неокласика преплетена с битовите танци от този период.

Съдържание - нова концепция

Майката на Клара е балерина и малката Клара мечтае да стане балерина като нея. Във всички картини тя вижда своя кумир и обекта на детската си обич – майката. В първа картина тя наблюдава нейния танц при подготовката за Коледния празник. Във втората сцена, майката и Дроселмайер са включена в боя с мишките като обект на нападение. Вижда я и сред Снежинките във втора картина. Тя я разпознава и в образа на фея Драже в трета картина. Тази моя идея се породи от факта, че във всяко малко момиченце има мечта да стане балерина и да танцува като Фея. Тази мечта е също толкова силна колкото и да се влюбиш в своя принц – герой с който заедно да победите злите сили, във втора картина.

Майката е водещото действащо лице във всички картини.

Хореографско-драматургична версия

Реализация и стил на танцовата лексика.

Беше предизвикателно да впиша тази своята хореографска идея в музиката на Чайковски с номерната ѝ структура по либрето на Мариус Петипа. Реших, че класическата музика на Чайковски може да се изтанцува като фокстрот, чарлстон, а валсът да се направи като салонен - бален, а не стилизиран балетен както сме свикнали да го виждаме. Това е напълно нова концепция на хореографската лексика от съществуващите хореографии.

В *пролога* - сцената на идването на гостите и края на сцената когато гостите си отиват я представих като модно ревю на дамите със средствата на хореографията и изискуемия стил за модно дефиле. Като едно намигване към съвременните жени.

В първа картина

- В първа сцена акцентът е върху танца на майката на Клара.

- Друго ново режисьорско решение са дивертисментните танци на куклите – Маркитанка, Войник, Арлекин и Коломбина. Аз ги поставих в една логично драматургична сцена – трио. Върху музиката на куклите се разиграва семеен театър – трио, в който участват майката, бащата и Дроселмайер. Те разиграват сюжет между източна красавица, белия и черния рицар. Като стил има препратка към комедия дел арте.

Във *втора сцена* „Сънят на Клара“ – тя сънува, че мишките нападат триото от домашния театър (майка ѝ, Баща ѝ и Дроселмайер). Мишките са в костюми и шапки на пилоти, сякаш прелетели от друго време и друго място.

Втора картина:

- Майката на Клара участва в танца на снежинките. В него съчетах танцовата лексика с действияния танц. Когато снежинките танцуват в ансамбъл, майката на Клара, също снежинка, в определен момент остава отделена от снежната група и в този момент Клара я вижда като мираж, а в следващия момент тя пак се смесва с ансамбъла от снежинки. Това внушава усещане за илюзорното присъствието на майката навсякъде.

Трета картина:

- В царството на фея Драже – майката на Клара е самата фея. Свитата ѝ от различни бонбони се разпознават по костюмите с накачени розови топки „а ла дражета“, а гостите, чрез подаръците които носят съответстват на идеята за националността и стила на танца. Като автор акцентирах върху по-различни качества от тези заложи от авторите.

- Испански танц е шоколада който носят танцьорите за подарък. **Танц на темперамента.**

- Източния танц е на кафето. Показан чрез внасянето на огромна златна чаша от която излиза балерина и танцува източен танц носещ аромата на кафе показан най-вече чрез движенията на мъжа. **Танц на аромата и женствеността.**

- Руският танц е символизиран с огромна карамелена близалка. Танцът представлява надиграване между мъжът и жената, а белия флаг накрая на танца за капитулацията на момчето пред момичето. **Танц на съревнованието.**

- Китайците носят кутия с чай за гостите. Хореографията е преплетена с непрекъснато покланяне един на друг от вежливост - характерна черта на китайския народ. **Танц на вежливостта.**

- **танца на mirlitons (овчарчетата)** – па дьо троа. Хореографски и идейно го реших като продължение на бонбоненото царство. Разиграва се лакомството и похапване на сладости от които се става силен. Костюмите на двете балерини са много обемни и са изработени като торти. **Танц на лакомството.**

Кулминацията в картината и на балета е сбъднатата мечта – Клара. Тя получава короната на балерина от Фея Драже (майка ѝ). Клара танцува па-де-дьо с принца Лешникотрошач. Това е сцената решена най-традиционно в стила на класическия танц.

В моята концепция *финалът* е не само събуждане, а персонажите от бонбоненото царство понасят Клара и с нея излизат от сцената. На канапето остава да спи малката Клара. Духът на мечтата е там някъде в пространство и не изчезва безвъзвратно.

Балетът „Лешникотрошачката“ е може би най-интерпретиран и осъвременяван класически балет. Балетите „Спящата красавица“ и „Лебедово езеро“ също имат своите съвременни интерпретации, но те не са толкова много спрямо тези на „Лешникотрошачката“.

Сценография и костюми

Изборът ми на художник беше продиктуван от идеята да бъде творец не обременен от рутината на жанра. Бях наясно, че няма да бъде лесно, но си струваше да се излезе от шаблона. Идейно и естетически имахме пълен синхрон с художника. Беше пресъздадена епохата на „арт деко“ в сценографията и костюмите отговарящи на стила на хореографията.

Сценографията беше реализирана върху три винала за рунд хоризонт с елементи на различните сцени изобразяващи обстановките: дом; снежна гора с абстрактни метални елхи разположени върху сцената и осветени отвътре; бонбоненото кралство изобразено с цветен витраж на голям магазин с подаръци и лакомства и ложи като в театър. Вместо летяща шейна, Клара и принцът Лешникотрошач пристигат с кола.

Костюмите също бяха съобразени със стила „арт деко“, но се получиха някои неточности при същинската им реализация. Доста от детайлите, поставени заради визуалния ефект, отпаднаха защото не бяха съобразени с движенията и танца и това затрудняваше изпълнителите. Това беше в резултат на неопитността на художника в балетния жанр и своенравие към изискванията на хореографа.

Като цяло се получи пищен спектакъл с малък брой изпълнители. Това беше постигнато с превъплъщение на един изпълнител в няколко роли с бързи преобличания. Трупата на Варненската опера има високо професионално ниво което беше благоприятно за хореографа да композира и постави танците без ограничения на въображението.

Музика и танц

Режисурата и хореографията са поставени само по партитурата на П. И. Чайковски без промени, размествания или музика от друг композитор.

Приноси на постановката:

- Авторска хореография;

- има нова идейна интерпретация на сюжета;
- нова естетическа концепция в стила на танците, сценографията и костюмите;
- постановката присъства в афиша на операта 3 театрални сезона;
- награда „Варна-2012“ за постановката на балета „Лешникотрошачката“ и за 25 години творческа дейност.

Приложени доказателствени материали за балет „Лешникотрошачката“.

- Програма
- Афиш
- DVD - запис
- Отзиви

<http://www.bgnow.eu/news.php?cat=2&cp=0&newsid=3596>

<https://www.operavarna.com/index.php/bg/galeria/spektakli/55-balet/213-%D0%BB%D0%B5%D1%88%D0%BD%D0%B8%D0%BA%D0%BE%D1%82%D1%80%D0%BE%D1%88%D0%B0%D1%87%D0%BA%D0%B0%D1%82%D0%B0>

<http://www.why42.info/bg/%D0%91%D0%B0%D0%BB%D0%B5%D1%82:%20%E2%80%9E%D0%9B%D0%B5%D1%88%D0%BD%D0%B8%D0%BA%D0%BE%D1%82%D1%80%D0%BE%D1%88%D0%B0%D1%87%D0%BA%D0%B0%D1%82%D0%B0%E2%80%9D/1193>
 24.03.2012

2. Режисура и хореография на балета „Конче Вихрогонче“ муз. Цезар Пуни

Исторически факти

Балетът е написан от Цезар Пуни през 1864 година по време на руския период на композитора (1850-1870)

Поставен е за първи път от хореографите Сен-Леон през 1865 и Мариус Петипа през 1895 година в Мариински театър в Петербург. Приказката в стихове от Пьотър Ершов е публикувана за първи път през 1834 година.

В настоящата постановка основно е използвана музиката на Ц. Пуни, но има вмъкната музика от П. И. Чайковски, А. Глазунов, А. Алябиев, Ф. Лист. Това е традиционна практика за класическите балети от романтичната епоха.

Диригент на използвания музикален запис е Виктор Федотов. Продължителност на балета – 56 мин.

Предистория на настоящата постановка

За първи път в България се поставя балета на Пуни „Конче Вихрогонче“ по приказката на Пьотър Ершов. Балета се реализира по покана на Балетна формация „Търговище“ по случай 50 годишния юбилей на школата. Премиерата се състоя на сцената на Драматичен театър „Търговище“ на 18 и 19 октомври 2021.

„В съвременния свят на технологиите е чудесна инициатива децата отново да се обърнат към книгите и сами да разкажат чрез изкуството на танца една от безбройните приказки в света. Ще се радваме тази чудесна история - небивалица показана с много танци да ви хареса и ви приобщи към класическото изкуството на балета и фантазията в която най-ценното са приятелството и смелостта.“ – автоцитат от програмката.

Режисьорска концепция

В основната идея залегна концепцията за възможните преживявания които може да имат децата след прочита на различни приказки. Желанието сами да изиграят приказките и да се превръщат в различни герои. Като режисьор направих адаптация на приказката в 4-ри приказки – отделни картини. Всяка картина има своя логически драматургичен завършек. Предимството на такава форма е в нейната мобилност. Всяка приказка може да бъде изиграна самостоятелно на различни сцени и по различни поводи. Също така класическите и характерните танци може да се изпълняват самостоятелно като концертни номера.

Стилът на танците е изграден върху класическия и характерния танц. Спектакълът е поставен в традициите на класическото изкуство отговаряйки на жанра в който работи балетна формация „Търговище“.

Разделих действието в четири картини с цел да се постигне по-голяма яснота в сюжетната линия и танците да не са просто развлекателни дивертисменти, а да бъдат включени в разказа и действието. Второ, съкратих времетраенето на балета и персонажите като между тях сложих една и съща музика за преход. Тази подход служи за въвеждането в следващата приказка.

Кратко съдържание

На сцената влизат деца и проявяват желание да разиграят приказка която четат техния приятел Александър. В рамката има различни театрални костюми и някои от тях избират кой персонаж искат да изиграят от приказката „Конче вихрогонче“.

В първия епизод се разказва как Иванушка хваща необикновеното Конче Вихрогонче в житната нива и стават приятели. Двамата отиват на пазара в града и там виждат прекрасни танци и стоки сред които Кончето намира вълиебна флейта и я дава на Иванушка. С нея той извиква приказните „Фрески“.

В следващото приключение те попадат във вълиебната планина на скъпоценните камъни и цар Девица. Кончето помага на Иванушка да хване принцесата, но за да станат приятели тя иска да ѝ донесе прекрасен пръстен от морското дъно. Кончето отново му помага в изпитанието.

В Подводното царство двамата приятели гледат чудесните танци на морските обитатели – миди, корали, перли. Иванушка с помощта на Кончето се преоблича като цар Нептун и получава желанния пръстен.

В последната сцена, Иванушка и кончето са отново в града на пазара където ги очакват приятелите и цар Девица. Той ѝ подарява пръстена и всички празнуват.

Хореография

Основно, деликатна работа беше възрастта на изпълнителите и съобразяване с техните възможности. Предизвикателството беше, че танцуват деца от 6 годишна възраст до 18 годишна. Радостно е, че децата от големите групи владеят много добре палцовата техника и голям арсенал от движенията на класическия танц. Новите и сложни движения те усвояваха с желание и успех.

Другата творческа и хореографска задача беше преминаването от една приказка в друга, от едно място на действие в друго. Постигнах яснота и логичност чрез повтаряне на един и същи музикални мотиви подбрани от мен и направен музикален монтаж от специалист. Основните действащи лица – Иванушка и конче Вихрогонче разиграват пластически смисъла на прехода – преминава от една приказка в друга, от една ситуация в друга. Актьорската работа беше също сложен процес, но успешен.

Във втората приказка за „цар Девица и скъпоценните камъни“ танцуват 23 деца от по-големите възрастови групи. Композиционно и хореографски беше предизвикателство за мен и за тях. Аз да постигна класическата и пищна сцена на големия ансамбъл, а децата да се

справят с танцовата лексика, рисунъка и пространството и най-вече музикално танцуване. Сложните солови номера ги амбицираха и въодушевиха.

В третата сцената „Морското дъно“ участваха три възрастови групи и всяка имаше своя хореография индивидуално и в ансамбъл. Всичко това съчетах в голяма хореографска сцена.

Голяма работа беше извършена и по отношение на актьорската игра. Изпълнителите за първи път се сблъскаха с актьорски задачи – с тяхната логика преплетени с танцови елементи или с пластично образно движение.

Постижения на изпълнителите заложи от режисьорската концепция и хореографията са: танцуване в цялостен спектакъл, логическо актьорско преминаване от една сцена в друга, бързи преобличания, необичайна за тях актьорска игра, сложна танцова лексика и техника.

По моя идея, сценографията беше изпълнена с мултимедиа съобразно различните картини. Консултирах изпълнителите на костюмите на главните персонажи и в сцените в които поставих хореографията.

- Адаптирах приказка и музиката според обективните обстоятелства;
- Режисирах спектакъла;
- Хореографията в посочените картини е описана в разделителния Протокол;
- Осветление;
- Текста на програмата съобразно действието на сцената;
- Правих консултация за ушиването на костюмите в моите хореографски сцени.

Приноси на постановката:

- Поставя се за първи път в България;
- спектакълът и хореографията са адаптиран за изпълнители от любителски състав;
- адаптация на либретото и музиката.

Доказателствен материал:

- Програма
- Афиш
- Запис DVD - <http://www.bta.bg/bg/c/BO/id/2494212>
- Разделителен протокол за авторство

3. Хореография на спектакъла „Целуни ме Кейт“, Опера Бургас - 4.09.2019

Настоящото заглавие не се поставя за първи път в България както е обявено в афиша. То е поставяно толкова отдавна, че днес звучи като ново заглавие (1967 в ДМТ, София; 1959 в Пловдив; 1968 в Сливен; 1979 в Бургас), т.е. 52 години след първата постановка и 40 години след последната.

Музиката е на Коул Портър, либрето Бела Спиуък – Самюел Спиуък по комедията на Уилям Шекспир „Укротяване на опърничавата“ в две действия (Kiss me, Kate!. Първа постановка 1948, Ню Йорк. Във филмовият вариант от 1953 хореографията е на Хари Спен).

Хореограф на първата постановка у нас е Богдан Ковачев. В книгата ми „Танцът в оперетата и мюзикъла“ (гледната точка на хореографа)“ на страница 104-105 давам кратък анонс на постановката защото източниците от които може да се черпи информация са много лаконични по отношение на хореографията. Няма запазени записи или изчерпателни описания.

Днес ситуацията не се е променила съществено. Отново за танците и хореографията в музикално сценичните жанрове у нас се пише твърде лаконично и negliжирано. Почти няма специалисти които да пишат за танцовото изкуство у нас. С тази задача се нагърбват театрали. В техните публикации прозира ангажираност към авторите за които пишат и некомпетентност по проблематиката. И в това има нещо много тъжно ...

Хореографска работа

В постановката на Бургаската опера е спазен основния принцип на този мюзикъл свързан с драматургията - провеждане на действието театър в театъра. Това естествено поражда определени трудности при промяна на мястото на действието които успешно са преодолені в постановката. Танците не променят местонахождението си в спектакъла по партитура – разнообразието се проявява спрямо използваните хореографски средства, танцова лексика и стил. Танцът в мюзикъла е силно зависим от режисьорската концепция, а не е подчинен само на решенията на композитора и сценариста. Мястото му може да бъде навсякъде, където героите от говор преминават в пеене, а от там в танц. По тази причина хореографията в мюзикъла се развива в няколко паралелни нива – според композиторските и режисьорските виждания, според хореографските предпочитания: особености в подбора на изразни средства – танцова лексика и стил и според уменията на хореографа максимално да се доближи до стила на танците в епохата заложенa в произведението и музиката. Крайната цел е, танците да се вплетат в общата музикално драматургична структура на спектакъла естествено и логично.

В „Целуни ме Кейт!“ танците са предназначени за три различни групи артисти и диференцирани за солисти, хор, балет и смесени танцово – музикално - драматургични сцени. Работата с различни типове солисти може да бъде много креативна в хореографски план. Единия тип се доверяват на хореографа, а другия до последно променят хореографията за по-голямо свое удобство и според индивидуалния си критерий за образа.

Стиловото разнообразие на танците заложені в партитурата са вдъхновяваща основа за хореографията. Романтика и гротеска са залегнали в сюжета на мюзикъла като предизвикателство към целия постановъчен екип и изпълнителите.

Върху някои музикални интермедии направих хореография с качествата на интермедиен преход – квартета „Отиваме в Падуа“ или на танцова интермедия – трио, която забавлява публиката докато се правят промените в декора и не е свързана с основното действие - подобно на балетните интермедии в ранната опера.

Целият изпълнителски екип постигна отлични резултати в хореографско пластичен план.

Музикално драматургични номера попаднали в хореографското полезрение и работа са:

- Танц на Хети, хор и балет – начало на мюзикъла – многопланова сцена със солист, хор и балет

- Централната двойка Петручио (Марчо Апостолов) и Катарина (Еделина Кънева) са от първия тип солисти които органично влизаха в замисъла на хореографията и я развиваха чрез чувствата. Успяхме да постигнем естественост на преходите към танца и на самия танц в техните сцени. Танцът е единствения логичен преход на чувствата от пеене до докосване и танцуване. Във всички техни сцени се постигна симбиоза между пеенето и танца на два плана с нотки на хумор и закачка.

- Квартет на пътуващите артисти „Отиваме в Падуа“ – интермедиен преход който имах амбицията да поставя много динамично, но се оказа препятствие пред пеенето и се отказах.

- Интермедиен балетен номер между Пиеро – Коломбина – Панталоне в стила на *комедия дел арте*. Блестящо изтанцуван и изигран актьорски от балета.

- Квартет на кандидатите за ръката на Бианка и самата Бянка (Мария Цветкова-Маджарова). Женихите са готови за подчинение като верни кученца със съответните красноречиви движения комично и предизвикващи смях. Редуване на патос със ирония.

- Танц на Лученцио (Бранимир Недков) с розата. Хореографията е поставена на принципа на класическа вариация (тричастна проста форма) с много хумор и драматургичен под текст - игра с диригента като причина за не дотам академичното изпълнение.

- Начало на втора картина, по либрето има голяма танцова сцена с музика на Тарантела – хор, балет и солисти. Хорът започва и танцува на три плана върху първата тема на тарантелата. На втората тема – марш, те танцуват в синхрон и правят един елемент от

тарантелата – почукване с ръката по рамото. В тарантелата включих танц на Бянка и Лученцио и още двама кандидат женихи и за кулминация, тарантела на балета и обща кода. Сложна танцово пластична сцена в която продължава да се развива действието като и взаимоотношенията между героите.

Начало на второ действие

- „Горещо е!“ – суинг в стил Бродуей. Балет и солист. Танцът в стила на джаза с ветрила.
- Куплети на Бянка и танц.
- Женски хор – многопланова сцена с танц на жените и Лученцио. Соловите фрагменти са степ танц на Лученцио, а преди това пластически музикално се разиграва сцена с пощальони доставящи пратки на Бянка от ухажори.
- Танц на гангстерите – „Тъй каза Шекспир“ – солисти певци.
- Сватбата на Катарина – „а ла павана“ – балет.

Приноси:

- Авторска хореография за солистите, балета, хора и смесени многопланови сцени;
- гастроли осъществени на сцената на: Народния театър „Ив. Вазов“, София; Опера Пловдив и др.

Доказателствен материал:

- програма, афиш, видео запис
- рецензия за спектакъла в сп. „Музикални хоризонти“ – 2019, бр. 9.
- Отзив-интервю:

<https://www.bulgarkamagazine.com/%D1%81%D1%8A%D0%B1%D0%B8%D1%82%D0%B8%D0%B5%D1%82%D0%BE-%D1%86%D0%B5%D0%BB%D1%83%D0%BD%D0%B8-%D0%BC%D0%B5-%D0%BA%D0%B5%D0%B9%D1%82-%D0%B8%D0%BD%D1%82%D0%B5%D1%80%D0%B2/>

4. Хореография на спектакъла „Кармина Бурана“, Карл Орф, Опера Бургас - (04.08.2015)

Пред история

Първата постановка у нас на „Кармина Бурана“ е направена през 1985 година в Опера Пловдив. Майсторската работа на постановъчния екип я задържа десетилетия на сцената. Аз имах честта да репетирам и поддържам танците на хореографа Маргарита Арнаудова приблизително 8 години. След това направих две постановки с моя хореография – в Софийска опера по покана на тогавашния директор Борислав Иванов през 2005 и в опера Бургас по покана на Александър Текелиев директор на операта през 2015.

Най-голямото предизвикателство беше да направя моя авторска хореография без нито едно включено движение от хореографията на Маргарита Арнаудова. Може да се каже, че това е тест за хореографско въображение. В моите две постановки давах ново хореографско решение и танцова лексика закономерно подчинени на цялостната режисьорска концепция.

Хореографска идея

Това от което тръгнах беше да заложа собствена идея и да следвам хореографската мисъл в която танците не са дивертисментни номера вплетени в общия сюжет, а те самите да пресъздават сюжет в контекста на произведението. В моята основна концепция бяха залегнали взаимоотношенията между момчето и момичето в хармония със смисъла в песните на Карл Орф.

В първия музикален номер „О Фортуна!“ пресъздадох раждането на живота и конкретно на Момчето което е персонаж с различни лица в следващите епизоди. Девојката като символ

на Съдбата го ръководи и има различно отношение към него в различните ситуации от живота. Направих паралелно действие чрез танца което визуализираше по още един начин замисъла на произведението – превратностите на съдбата и етапите през които преминава един човешки живот. Така на два плана можеше да се проследи успоредно действието при певците и в балета като част от многообразието в живота.

Цялата танцова лексика е изградена върху неокласиката и движения от модерния танц.

Танцови епизоди

Върху половината от музикалната партитура поставих танцовите номера синхронизирани с хора и солистите които допълваха сценичната визия обогатяваха действието:

- Раждането на живота „О, Фортуна!“ – целия балет и хор;
- опиянението през пролетта – балет и хор;
- балет с Април;
- „На полянката“ – дует между девойката и момъка, а на финала се разкрива, че това е съдбата която го вкарва в изкушенията на любовта и го отхвърля с насмешка;
- Трио между Момъка, Съдбата и момиче – съблазняване и избор;
- Финала на първа част.

Втора част – Кръчмата

- Балета танцуват пияници смесена лексика от класически я и модерния танц (съвременни костюми).

- В „Песента на печения Лебед“ внасят Момъка да го готвят, а Съдбата - преоблечена като готвач го съблазнява. На финала Съдбата отново го измамва.

- В кръчмата - танц на момъка-пияница. Изключително сложен танц с пластика на човек който не може да запази равновесие. Има взаимодействие и игра с мъжки хор.

- В последните два финални номера Съдбата е отделена на високо далече от хората и ръководи техните съдби.

Приноси:

- авторска концепция на хореографията;
- авторска хореография;
- Дълъг сценичен живот. (още се играе - афиш от 30.10.2020

<https://www.burgas.bg/bg/events/view/627>)

Доказателствен материал:

- програма
- афиш
- видео запис

По точка

12. / Реализиран кратък авторски продукт в областта на изкуствата /30/

За посочения период (2010-2021) съм направила хореография в още десет заглавия. Принципите на работа са горепосочените в другите заглавия дадени като основен реабилитационен труд. Като творец, никога не повтарям свое хореографско решение по няколко основни причини – различната режисьорска концепция, различен изпълнителски състав, различни възможности на изпълнителите и не на последно място – моето емоционалното и творческо вдъхновение. Стремехът е всеки път да напиша нова пиеса посредством танца като радостен акт на душата.

1) „*Кралицата на феите*“, муз. Хенрих Пърсел. АМТИИ „проф. Асен Диамандиев“, Пловдив, режисьор Павел Герджиков. **2014.** (за първи път в България)

- Авторска хореография
- Програма, афиш, видео запис

https://drive.google.com/file/d/1SoyhdCLxScfFDbhNKysa-NdGimEGVMw/view?usp=drive_web

2) „Алиса в страната на чудесата“ - Ал. Йосифов. МДПЦ, Опера Варна. Режисьор Сребрина Соколова. (7.03.2014)

- авторска хореография съобразена с режисьорската концепция
- афиш - http://theatre.art.bg/novina.php?news_id=2864&city=18

3) „Достатъчно“, муз. Емелина Горчева, НМА „проф. П. Владигеров“ на сцената на Музикален театър София, режисьор Виолета Горчева. (29 и 30.04.2014)

Приноси:

- реализира се за първи път на българска сцена
- авторска хореография съобразена в стила на мюзикъла за 8 музикални сцени.

Доказателствен материал:

- програма
- видео запис

4) „Дубой“, Ив. Вазов – муз. Д. Вълчев. Музикално драматичен театър В. Търново. Режисьор Димитър Шарков. 2014

- авторска хореография по музика на Димитър Вълчев и популярни песни на Леа Иванова

- афиш

http://www.teatarvartnovo.com/index.php?option=com_content&view=category&layout=blog&id=5&Itemid=7&limitstart=10 – (афиш на трите спектакъла в Търново)

5) „Травиата“, Дж. Верди - Опера Варна (МДПЦ), режисьор Кузман Попов. 2013

<https://visit.varna.bg/bg/event/traviata.html> - афиш от 2018 (още се играе)

- програма
- авторска хореография съобразена с режисьорската концепция

6) „Луд Гидия“, П. Хаджиев – Опера Варна (МДПЦ), режисьор Кузман Попов. (21.12.2012)

- авторска хореография
- афиш и информация

<https://www.operavarna.com/index.php/bg/programa/festivali/koleden-muzikalen-festival/175-%D0%BF%D1%80%D0%B5%D0%BC%D0%B8%D0%B5%D1%80%D0%B0-%D0%BD%D0%B0-%D0%BE%D0%BF%D0%B5%D1%80%D0%B0%D1%82%D0%B0-%E2%80%9E%D0%BB%D1%83%D0%B4-%D0%B3%D0%B8%D0%B4%D0%B8%D1%8F%E2%80%9D-%D0%BE%D1%82-%D0%BF%D0%B0%D1%80%D0%B0%D1%88%D0%BA%D0%B5%D0%B2-%D1%85%D0%B0%D0%B4%D0%B6%D0%B8%D0%B5%D0%B2-%D0%BD%D0%B0-21-%D0%B8-22-%D0%B4%D0%B5%D0%BA%D0%B5%D0%BC%D0%B2%D1%80%D0%B8> –

7) „Графиня Марица“, Калман - Музикално драматичен театър В. Търново, режисьор Петко Бонев. 2013

- авторска хореография. В първо действие реших интермедийния танц на камериерките като анимация.

- афиш

http://www.teatarvartnovo.com/index.php?option=com_content&view=category&layout=blog&id=5&Itemid=7&limitstart=10

- програма, видео запис

8) „Хубавата Елена“, Ж. Офенбах. Музикално драматичен театър В. Търново, режисьор Светозар Донев. 2013

- авторска хореография
- програма

9) **Режисура и хореография „Трио сопрано“** Концерт-спектакъл (режисура и хореография) Пловдив, Античен театър. (15.05.2012)

- афиш,
- видео запис

10. „*Шумла полка*“, П. Хаджиев. НМА „проф. П. Владигеров“ и опера Бургас, режисьор Павел Герджиков. **2019.**

- авторска хореография
- програма